

Bygg en egen hålkamera och prova på analog fotografi

En hålkamera är det enklast tänkbara verktyget för att skapa fotografiska bilder. Den består helt enkelt av en låda som görs ljustät, och på den monterar man en bit folie eller plåt med ett litet hål i. I lådan placerar man ljuskänsligt material. Sedan är kameran färdig att användas.

Kursen innehåller både teoretiska inslag och praktiskt fotograferings- och mörkrumsarbete; trots den enkla konstruktionen finns det mycket att lära sig, både när man bygger kameran och när man använder den. Principen för hur hålkameran fungerar bygger på fysikens lagar, så den är en kul och påtaglig lektion i optik och ljus. Hålkameran som sådan är egentligen ingen uppfinning, utan en naturlag – bilden som skapas i den är resultatet av att ljusstrålar trängs ihop och passerar en mycket liten öppning.

Genom att använda analoga material – fotopapper är bra att börja med – finns även inslag av kemi, där fotograferandet fungerar som illustration av hur ljuset samverkar med silversalterna i fotopapperet och hur bilden sedan framkallas och fixeras.

I bildundervisningen kan fotografering med hålkamera användas som ett sätt att öva komposition, att verkligen behöva se på omgivningen innan man tar sin bild, eftersom kameran inte har någon sökare. Fotografering med hålkamera är en långsam process, som har väldigt lite gemensamt med mobilkamerafotografering eller för all del med alla former av digitalt bildskapande.

Hålkameran fångar inga ögonblick. Den skapar i stället bilder där tiden blir en viktig beståndsdel, där lager på lager av ögonblick läggs ovanpå varandra och skapar ett enda avtryck av flera sekunders eller minuters exponering. Fotografering med hålkamera är inte att ”ta bilder”, det är i högsta grad

att ”skapa bilder”, där den som bygger kameran kan styra över dess egenskaper, men samtidigt låta slumpen bli en del av processen.

Kameran ger kunskaper i vitt skilda ämnen för att funktionen hos den ska kunna förstås och den kan användas som ett verktyg för ett fortsatt skapande, där kameran kan användas för att berätta historier i bilder som inte är någon direkt avbildning av verkligheten utan en tolkning av den, där varje fotograf genom sina val av form och funktion hos kameran har möjlighet att skapa helt unika uttryck.

Att arbeta med hålkamera är ett sätt att högst påtagligt tillägna sig och tillämpa kunskaper och färdigheter i ett antal olika skolämnen, för att skapa något helt eget, med ”riktiga”, fysiska bilder som resultat; bilder som är unika både som objekt och som uttrycksform.

Kursledare: Lena Källberg, fotograf och kamerakonstruktör

www.lenakallberg.se, www.pinhole.se

e-post: lena@lenakallberg.se

Telefon: 0733-36 74 87

FAKTA:

Längd: 2 heldagar per grupp.

Deltagare: Max 15 elever per grupp.

Material: Antingen tar varje elev med sig en egen låda att bygga en kamera av, eller så bygger alla samma modell, av svart papp.

Pris: 14 000 kr exkl. moms, inklusive fotomaterial.

Övrigt: Kursen förutsätter att det finns en lokal som kan göras om till ett tillfälligt mörkrum, d.v.s. ett rum som kan mörkläggas helt, med eluttag och tillgång till rinnande vatten.